

тільки негативні результати, то і в цьому випадку неправомірні заклики знищити тіньову економіку «за всяку ціну».

Що стосується методів боротьби, то із цього приводу думки розходяться залежно від того, які саме причини розвитку тіньової економіки вважати важливішими [5].

Література:

1. <http://newasp.omskreg.ru/bekryash/ch1p1.htm> Бекряшев А.К., Белозеров И.П. *Теневая экономика и экономическая преступность [электронный учебник]*
2. <http://www.dt.ua/2000/2020/66697/> Сологуб Д. *Українська економіка: quo vadis? // Дзеркало тижня.—2009. — № 26 (754).*
3. <http://www.dt.ua/2000/2020/64890/> Бетіна Н. *У нас на районі. Економічна криза — це час шансів і нових можливостей, вважають учасники дискусії з проблем регіонального розвитку // Дзеркало тижня.—2008.— № 46 (725).*
4. http://ru.wikipedia.org/wiki/%D0%A2%D0%B5%D0%BD%D0%B5%D0%B2%D0%B0%D1%8F_%D1%8D%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%BC%D0%B8%D0%BA%D0%B0 *Теневая экономика. Материал из Википедии — свободной энциклопедии*
5. http://www.krugosvet.ru/enc/gumanitarnye_nauki/ekonomika_i_pravo/EKONOMIKA_TE NEVAYA.html *Онлайн-энциклопедия «Кругосвет». Гуманитарные науки: Экономика и право. Экономика теневая.*
6. <http://www.comments.ua/?art=1236879439> Крюкова С. *Как изменится теневая экономика // Комментарии. — 2009. — №163.*
7. <http://www.comments.ua/?art=1236879439&k=1236879596> Акимова И. *Как изменится теневая экономика // Комментарии. — 2009. — №163.*
8. <http://www.comments.ua/?art=1246620237> Кафтан А. *Кризис ударил по наркодилерам и сутенерам. Состояние мировой теневой экономики указывает на то, что кризис затягивается // Комментарии. — 2009. — №178.*
9. <http://www.comments.ua/?art=1232039510> Крюкова С. *Теневая экономика наполнит бюджет // Комментарии. — 2009. — №155.*

Качан О.О.,
студ. гр. ЕОАМ-13
Національний університет «Львівська політехніка»
Науковий керівник – Пилипенко Л.М.,
к.е.н., старший викладач кафедри обліку та аналізу

КАЛЬКУЛЮВАННЯ СОБІВАРТОСТІ ПРОДУКЦІЇ ПІДПРИЄМСТВАМИ, ЩО ЗАЙМАЮТЬСЯ ВИРОБНИЦТВОМ КАБЕЛЮ

У ринкових умовах господарювання головною умовою ефективного управління виробничим підприємством є повнота, достовірність та оперативність інформації про витрати, які формують собівартість виготовленої продукції. Таку інформацію надає облік витрат виробництва, що є центральною підсистемою в інформаційній системі бухгалтерського обліку.

Облік витрат виробництва та калькулювання собівартості продукції завжди вважалися найважчими ділянками в роботі бухгалтерії будь-якого виробничого підприємства. Після введення в дію національних Положень (стандартів) бухгалтерського обліку та переходу до нового Плану рахунків, питань щодо організації обліку витрат та визначення собівартості продукції не зменшилося.

Загальні проблеми обліку та контролю витрат на виробництво продукції досліджувались багатьма економістами. Значну увагу їм приділили у своїх працях М.Т.Білуха, Ф.Ф.Бутинець, Б.І.Валуєв, О.А.Герасименко, А.М.Герасимович, В.Б.Івашкевич, Л.В.Жилкіна, А.Г.Загородній,

С.Я. Зубілевич, М.В. Кужельний, В.Г. Лінник, Б.М. Литвин, Ю.Я. Литвин, В.П. Пальчук, Г.О. Партин, В.М.Пархоменко, В.С. Рудницький, В.В. Сопко, Б.Ф. Усач, М.Г.Чумаченко.

Проте практичне впровадження систем обліку та контролю витрат на виробництво в спеціальній літературі розкрито недостатньо і потребує додаткового дослідження.

До введення в дію П(С)БО калькулювання собівартості продукції виробничих підприємств здійснювалося на підставі положень з планування, обліку і калькулювання собівартості продукції (робіт, послуг), які затверджені відповідними постановами Кабінету Міністрів, та галузевих інструкцій, які розроблено щодо специфіки відповідних промислових виробництв.

Після введення в дію Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 9 «Запаси» та Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 16 «Витрати» основні питання бухгалтерського обліку, контролю витрат та калькулювання собівартості регулюються цими П(С)БО. Крім того, Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» передбачено, що міністерства, інші органи центральної виконавчої влади в межах своєї компетенції можуть розробляти на базі національних П(С)БО галузеві методичні рекомендації з ведення бухгалтерського обліку та калькулювання собівартості продукції, але на сьогодні розроблено лише Методичні рекомендації з формування собівартості продукції у промисловості (затверджені наказом Міністерства промислової політики України від 09.07.2007 р. № 373).

В Україні склалися сприятливі умови для розвитку ринку виробів з металу. Найбільш затребуваною металевою продукцією сьогодні є кабель, труби і дріт. Попит на кабель пояснюється розвитком електроніки і тотальною зношеністю всіх електромагістралей.

Сьогодні існує чимало заводів-виробників, які швидко нарощують обсяги виробництва, причому, в першу чергу, за рахунок створення нових високотехнологічних виробництв. Спеціалізація кабельних заводів, безумовно, дещо відрізняється. Проте зараз, заради зниження собівартості продукції, вони нарощують обсяги виробництва, активно відходять від давальницької схеми роботи.

У вітчизняній літературі прийнято виокремлювати методи обліку витрат і калькулювання собівартості продукції залежно від виду продукції, технологічної складності її виготовлення, організаційних особливостей на підприємстві.

Метод калькулювання – сукупність способів аналітичного обліку витрат на виробництво за калькуляційними об'єктами і прийомами визначення собівартості калькуляційних одиниць.

На практиці використовують такі методи калькулювання: позамовний, попередільний, попроцесний та нормативний.

Позамовний метод – метод, який передбачає визначення витрат за окремими замовленнями. Собівартість робіт визначається методом сумування усіх витрат з моменту відкриття замовлення до його завершення. Калькуляцію складають після закінчення виконання робіт за цим замовленням.

Попередільний метод – метод, який передбачає облік витрат за окремими стадіями виробничого процесу і структурними підрозділами та віднесення цих витрат до обраного об'єкта калькулювання. Цей метод застосовують у виробництвах, в яких технологічний процес чітко поділяється на фази.

Попроцесний метод обліку витрат – метод, що передбачає узагальнення витрат, пов'язаних з виробництвом продукції протягом звітного періоду загалом по підприємству. Складність калькулювання за процесами залежить від кількості процесів і технології оброблення, наявності і величини незавершеного виробництва.

Нормативний метод – основний метод виробничого обліку, який сприяє впровадженню прогресивних норм витрат, дієвого контролю за рівнем витрат виробництва, що дає змогу використовувати дані обліку для виявлення резервів зниження собівартості продукції та оперативного управління виробництвом. Основою нормативного методу є розроблені нормативи витрат виробничих ресурсів та нормативні калькуляції.

Саме нормативний метод використовують підприємства, які займаються виробництвом кабелю. Промислові підприємства складають норми списання матеріалів при виготовленні

кабельно-провідникової продукції. Вони формуються із залученням експертів (так звані усереднені норми). Усереднені норми складаються на початку діяльності і діють протягом часу існування підприємства. Кожен місяць фактичні норми витрат матеріалів звіряються із усередненими. Допускається коливання величини на 10-15 %.

Основною ознакою нормативного обліку витрат на виробництво є те, що облік здійснюється за ходом технологічного процесу, тому всі відхилення або зміна норм виявляється негайно на тій чи іншій операції. З цією метою на підприємствах складається нормативна калькуляція.

Після звірки акту відпуску матеріалів у виробництво та показників випуску готової продукції складається повна собівартість виготовленої продукції. Саме тому промислові підприємства найчастіше використовують нормативний метод калькулювання, адже решта методів не виявляють відхилення фактичних затрат від нормативних або запланованих оперативному порядку.

Отже, кожен із методів калькулювання собівартості продукції має як переваги, так і недоліки. Підприємство обирає для себе той метод, який найбільш відповідає специфіці його діяльності та дозволяє найбільш ефективно контролювати витрати виробництва.

Кириленко Н.М.
студ. гр. 6 III курсу ОЕФ
Київський національний торговельно – економічний університет
Науковий керівник – Бузак Н.І.,
к. е. н., асистент кафедри бухгалтерського обліку

ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ НЕРУХОМОСТІ

Інтеграція, що відбувається в світі, впливає на усі сфери господарського життя України, в тому числі і на бухгалтерський облік. Поява нових об'єктів обліку, таких як інвестиційна нерухомість, обумовлена попитом на таку інформацію у сфері економіки і управління. Підтримкою змінам, що відбуваються стало введення в дію П(С)БО 32 «Інвестиційна нерухомість», затвердження якого призвано уникнути помилок, які припускають підприємства обліковуючи нерухомість. Але облік інвестиційної нерухомості має ряд особливостей, на яких доречно зосередити увагу, щоб уникнути подібних непорозумінь.

Метою даної статті є висвітлення змін в системі вітчизняного обліку, що спричинило введення П(С)БО 32 «Інвестиційна нерухомість».

Відповідно до П(С)БО 32, нерухомість, якою володіє підприємство, поділяється на операційну та інвестиційну. Основою цього поділу є мета використання даної нерухомості. Так операційна нерухомість використовується для виробництва або для постачання товарів чи в адміністративних цілях, а інвестиційну - з метою отримання орендних платежів та/або збільшення власного капіталу. Саме цим зумовлено виділення інвестиційної нерухомості як окремого об'єкта, облік якого є специфічним.

П(С)БО 32 виділяє таке поняття як «інвестиційна частинна нерухомість», тобто нерухомість, що включає частину, яка утримується з метою отримання орендної плати та/або для збільшення власного капіталу, та іншу частину, що є операційною нерухомістю, і ці частини можуть бути продані окремо (або окремо надані в оренду згідно з договором про фінансову оренду). Але якщо ці частини не можуть бути продані окремо, об'єкт основних засобів визнається інвестиційною нерухомістю за умови її використання переважно з метою отримання орендної плати та/або для збільшення власного капіталу. Для того щоб встановити, з якою метою переважно використовується нерухомість, використовують два критерії: натуральний або вартісний. Відповідно до натурального критерію, якщо більша частина (понад 50 % або інший відсоток) площі (чи об'єму) об'єкта використовується як інвестиційна нерухомість, то й весь об'єкт слід